

עת"א 4618/11/17 - מתן טורגמן נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 4618-11-17 טורגמן(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח' תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופטת מיכל ברנט
העותר	מתן טורגמן (אסיר)
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

החלטה

כללי

עתירת אסיר להתיר לו לתרום כליה שלא לאדם מסוים.

העותר מרצה עונש מאסר בן שנתיים ו-9 חודשים בגין עבירות של אינוס בכוח, תקיפה הגורמת חבלה של ממש והפעלת מאסר על תנאי. העותר החל לרצות את מאסרו ביום 22.4.16 ועתיד לסיים לרצות מאסרו ביום 21.1.19. זהו מאסרו הרביעי, והוא מסווג לקטגוריה א', אלמ"ב, עבריין מין.

טיעוני ב"כ הצדדים

לטענת העותר, לאחר שנדחתה עתירתו הקודמת, ניתנה החלטתה של כבוד השופטת ברון ברע"ב 7811/16 **דניאל מעוז נ' שב"ס**, אשר בשולי החלטתה ציינה כי "דומה שהנוהל מעורר שאלות במישורים שונים...יתכן שראוי לשקול את האפשרות לבחון מקרים חריגים של בקשות לתרום איברים שלא לנתרם מסוים".

לטענתו, בקשתו אותנטית, הוא משולב בטיפול בכלא במסגרתו אף ויתר על שחרורו המוקדם, והוא מבקש לעשות שינוי ולעזור לזולת על מנת לכפר על מעשיו.

באבחנה מעניינו של דניאל מעוז, הוא אינו אסיר עולם ולא נשקפים ממנו מסוכנות או חשש לבריחה. הסיכון לחייו של התורם הוא מזערי והמגבלות הפיזיות עד לחזרתו לתפקוד מלא צפויות להמשך כחודש ימים. לחילופין ביקש לאפשר לו להיבדק בדיקת התאמה לתרומת כליה, בקשה שנדחתה על ידי המשיבה ביום 26.12.17 לתקופה של 3 חודשים.

לטענת ב"כ המשיבה, עתירה דומה של העותר נדחתה על ידי בית המשפט המחוזי בבאר שבע ביום 20.6.17 במסגרת עת"א 43664-04-17 על ידי כבוד השופט משניות. נקבע, כי העותר אינו עומד בקריטריונים שנקבעו על ידי שב"ס לתרומת איברים, וכי העותר יוכל למלא את רצונו בעוד פרק זמן לא ארוך, כאשר יהיה משוחרר ממגבלות היותו נתון במשמורת שב"ס. העותר לא ערער על ההחלטה, ובנסיבות אלה נטען כי דין העתירות (הכפולות - עת"א 4652-11-17, 4618-11-17) להימחק.

אף לגופו של עניין נטען, כי לא מתמלאים בעותר תנאי נוהל מחלקת רפואה 01-2010 תרומת איברים מאדם חי, המסדיר את נושא תרומת איברים ביחס לאסירים, וקובע כי בקשת אסיר לתרום איבר מגופו לצורך השתלה תיבחן במקרים חריגים, כאשר האסיר התורם הינו קרוב משפחה מדרגה ראשונה של מקבל האיבר, ובכפוף לקריטריונים נוספים. הטעמים לנוהל נעוצים באחריות המשיב לשמירה על בריאותם של האסירים המוחזקים במשמורתו החוקית, כמו גם על מזעור הסכנה הנשקפת מהם לציבור. נוהל זה נבחן בפסיקה ונמצא סביר ומוצדק (עת"א 5294-09-15, עת"א 28657-04-16). ברע"ב 7811/16 בעניין מעוז נדחתה בקשת האסיר לתרום כליה למי שאינו בן משפחה מקרבה ראשונה, ובית המשפט מצא כי "ההחלטה שלא להתיר תרומות איברים אלא במקרים הדחופים והחיוניים ביותר, כמו גם בעלי סיכויי ההצלחה הרבים ביותר- הגיונה בצידה".

נטען, כי הליך תרומת כליה הוא מורכב ויש צורך בהוצאת האסיר לבית החולים שאינו ערוך מבחינת אבטחה, מדובר בניתוח בו יש סיכון למטופל, ועל המשיב מוטלת החובה לשמור על שלומו ועל שלמות גופו של העותר.

אשר לבקשתו של העותר לפטור מאגרה מתנגדת המשיבה, מהטעם שבקשתו לא הוגשה על פי הנהלים, ומילא קיימות תנועות רבות בחשבונו, לרבות הפקדות של תגמול מעבודה, הפקדות בני משפחה ורכישות במאות שקלים בקנטינה.

דין והכרעה

אף שבקשתו של העותר מבורכת והתקדמותו בהליכי הטיפול ראויה להערכה, דינה של העתירה להידחות.

העותר מרצה עונש מאסר ועתיד להשתחרר ממאסרו עוד כשנה. בקשתו לתרום כליה במהלך תקופת מאסרו אינה נובעת ממקרה חירום רפואי ודחוף של קרוב משפחה מדרגה ראשונה, אלא בקשה כללית לתרום לאדם כלשהו. לבקשה זו השלכות רבות על המשיב כאחראי על שלום הציבור מחד ועל שלומו ושלמות גופו של האסיר מאידך, ויש בה להטיל על המשיב עלויות רבות והקצאת משאבים הכרוכים בהובלת האסיר לבית החולים ובאבטחתו שם כל זמן ששהותו שם תידרש מבחינה רפואית.

אשר לעתירתו החלופית של העותר לאפשר לו לבצע בדיקות התאמה לתרומת כליה, הרי שגם בשלבים המקדמיים של בדיקות ההתאמה, מדובר בהליך ארוך וממושך הכרוך בבדיקות שונות ומרובות, הן רפואיות והן הערכות שאינן רפואיות במרכזי הערכה, ראיונות בפני ועדה ארצית של משרד הבריאות ובדיקות נוספות המצריכות אשפוז לתקופה שאינה קצרה.

ראה: משרד הבריאות, חוזר המנהל הכללי מס' 11/09 מיום 1.3.09.

יציאה לבדיקות אלה מחייבת הקצאת משאבים מטעם המשיב, הן לצורך ליווי העותר לבדיקות המרובות והן לצורך השגחה עליו.

כאמור, מדובר בעותר אשר ישתחרר מבית הסוהר בעוד כשנה ובנסיבות אלה אין מקום לאפשר ביצוע בדיקות ההתאמה כל עוד מצוי העותר במאסר.

סבורני כי הנוהל הרפואי מאזן בין מקרה חירום המצדיק העתרות לבקשה מעין זו לבין כל מקרה אחר, ולפיכך מצאתי כי החלטת המשיב הינה החלטה סבירה.

הבקשה לפטור מאגרה נדחית על ידי בשים לב לדו"ח מעקב כספים של העותר.

ניתנה היום, כ"ב טבת תשע"ח, 09 ינואר 2018, בהעדר הצדדים.